

Samlad nationell lägesbild den 10 maj 2022

Allmänt

- Kommuner och länsstyrelser **arbetar fortsatt** med flyktingsituationen. Det rapporteras från flera län att man med hänsyn till händelsens utveckling och lägre intensitet har minskade behov av samverkan och att frågorna kan hanteras inom ordinarie organisation.
- Kommunerna har ett stort behov av information från Migrationsverket om rådande situation, **särskilt rörande fördelningstal.**
- Det finns ett fortsatt stort engagemang från allmänheten och civilsamhället att hjälpa dem som flytt från Ukraina.
- **Indikationer från civilsamhället om ett ökat behov av hjälp med mat och hygienartiklar.**
- Fortsatt vissa rapporter om att hälso- och sjukvården är belastad på grund av pandemin, om än i mindre utsträckning än tidigare.

Migration och social hållbarhet

- **Flera län rapporterar att man på sikt ser utmaningar avseende mottagande av elever och kompetensförsörjning av pedagoger med ukrainska språkkunskaper.**
- Rapporter kommer om att ukrainska barn som kommer till Sverige har ett större vårdbehov än väntat.
- Flera län rapporterar ett ökat tryck på socialtjänsten.
- Flera län lyfter vikten av att ha barnperspektivet i åtanke vid omplacering av familjer som redan är etablerade i en kommun.
-

Cybersäkerhet och desinformation

- Stabilt driftläge för länsstyrelsens IT-avdelning. Inga störningar i leverantörskedjor är noterade.
- Rapporteringsskyldiga incidenter (som rapporteras till MSB) ligger på samma nivå som innan kriget.
- Flera aktörer arbetar med beredskapshöjande åtgärder.
- Rapport från Microsoft om cyberattacker mot Ukraina med anledning av kriget.

Kommunikation och information

- Det föreligger ett mycket stort kommunikations- och informationsbehov i händelsen.
- Många frågor om ekonomisk ersättning till kommunerna och fördelningstal kvarstår.

Näringslivet

- Högre priser på t.ex. drivmedel, energi, foder och byggmaterial påverkar stora delar av näringslivet, framförallt lyfts jordbruks- och livsmedelssektorn, rennäringen, transportnäringen samt byggsektorn.
- Det finns en oro för brist på arbetskraft inom den gröna sektorn och åkerinäringen.
- Ökade kostnader för insatsvaror i jordbrukssektorn kan medföra risk för att näringsidkare i branschen lägger ned sin verksamhet.
- Ett län lyfter att hållbarhet kan komma att påverkas på grund av komponentbrist, då alternativa komponenter som används kan vara av lägre kvalitet och inte uppfylla samma hållbarhetskrav.

Gulmarkerat = förändring sedan föregående rapportering

Länsspecifika rapporteringar

Blekinge: Länsstyrelsen ser att antalet ankommande flyktingar har minskat de senaste veckorna. För tillfället ligger antalet ankommande flyktingar från Ukraina på mellan 50 och 70 per dygn.

Dalarna: Kommunerna ser en risk att inte alla nyanlända nås av information om barns rätt att gå i skolan samt hur inskrivningen går till. Region Dalarna rapporterar att det är 5-6 veckors väntetid för hälsosamtal för flyktingar och att arbete pågår med att rekrytera personal. Vid samtalen har framkommit att hälso- och vaccinationsläget är bättre än vad tidigare signaler visat. Företag kontaktar kommuner och vill justera priser som går utanför avtal och upphandlingar. Det innebär problem med avtalsskrivning och i förlängningen finns det risk för uteblivna leveranser som kan vara samhällsviktiga.

Gotland: 177 ukrainska flyktingar är registrerade i länet (majoriteten är kvinnor och barn). Av dessa har 169 personer fått beslut. Inga ensamkommande barn har fram till 9/5 registrerats boendes på Gotland. Totalt 38 barn (förskoleklass till högstadiet, samt gymnasieskolan) går i gotländska skolor (6/5). Många studerar på distans mot Ukraina. Vissa elever på gymnasienivå har valt att arbeta istället för att studera.

Gävleborg: Påverkan på Gävleborgs län är i dagsläget begränsad. Gävleborg hade den 9 maj 470 inskrivna sökande från Ukraina, varav 5 är ensamkommande barn. Dessa innefattar samtliga ukrainska medborgare som är inskrivna i mottagningssystemet, oavsett om de sökt asyl eller om de sökt och beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet.”

Halland: Länsstyrelsen bedömer att det för närvarande befinner sig 962 skyddsbehövande med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektiv i Halland (10 maj). LRF/hushållningssällskapet rapporterar om brist av säsongsarbetare för den gröna näringen, särskilt med kompetens/erfarenhet inom mer avancerade arbeten. De flesta skolungdomar bedöms vara i någon skolverksamhet, lokalt eller digitalt från Ukraina. Flera kommuner ser en utmaning att hitta skolplatser om det framöver kommer fler barn upp till 17 år. Ytterligare utmaning finns med att hitta personal med rätt språkkunskaper. Det är även en utmaning att hitta boenden i nära anslutning till skolor.

Jämtland: I nuläget endast ett fåtal kommuner som har mottagit flyktingar. De flesta kommunerna väntar fortfarande på eventuellt mottagande och förbereder sig under tiden. 199 beviljade tillfälligt skydd i länet, 18 som ansökt om tillfälligt skydd men som ännu inte avgjorts. 3 ensamkommande barn i länet.

Jönköping: Påverkan på kommunerna är fortsatt låg. I länet finns cirka 670 individer som är registrerade enligt massflyktsdirektivet. Företagen i länet påverkas av fördröjningar i leveranskedjor samt prisökningar på insatsvaror, el och bränsle. Länet har i nuläget få uppenbara bristsituationer. Dock finns en märkbar påverkan på länets lantbruksföretag kopplat till prisökningar på handelsgödsel, kraftfoder, utsäde och drivmedel. Det har även uppmärksammats hos företag i de gröna näringarna att gästarbetare har svårt att ta sig till Sverige på grund av prisökningar. Dessutom finns det rapporter om att desinformation gällande det rådande säkerhetspolitiska läget i Sverige påverkar potentiella gästarbetares benägenhet att komma till landet.

Kalmar: Det finns över 850 registrerade flyktingar i länet men en stor osäkerhet i hur många fler flyktingar som uppehåller sig i länet. Det finns exempel på att privata boendelösningar (EBO) inte längre fungerar i länet och att flyktingar nu söker alternativt boende. Detta har lett till att någon kommun har ordnat boende i kommunal regi.

Kronoberg: Kommunerna rapporterar att läget är lugnt och finns ingen direkt påverkan. Ungefär hälften av kommunerna rapporterar om 1-3 barn som tackat nej till förskola/skola. Några deltar i ukrainsk distansskola. Några kommuner saknar information från Migrationsverket om antalet barn i kommun. Särskilda insatser för att få barn att börja skola görs i hälften av kommunerna, tex genom brev, samtal, mötesplatser. De rapporterade utmaningarna aktualiseras efter sommaren och handlar om studiehandledning och mottagande på förskolor och skolenheter, att det blir fullbelagt i högstadieskolor i någon kommun. En kommun lyfter utmaningen att det gått lång tid sedan barn anlant och ännu inte påbörjat skolgång. Finns planer i någon kommun på att främja distansundervisning genom att erbjuda lokal med internetuppkoppling. Två kommuner söker aktivt efter modersmåls lärare och studiehandledare. Övriga har tillgång till relevant personal. Dieselstöder ökat kraftigt, Kronoberg extra drabbat på grund av går mycket lastbilstrafik på E4:an och pågår flera stora vägarbeten i länet.

Norrbottnen: Generellt låg påverkan på länets aktörer.

Länsspecifika rapporteringar

Skåne: De skånska kommunerna upplever ett övervägande lugnt, om än avvaktande, läge. De stora frågorna rör boende och ekonomi. En försvårande omständighet är att kommunerna inte har en fullständig bild över hur många, och vilka, som bor i kommunen. Ett problem som kan aktualiseras på sikt är framförallt risken för tilltagande antal spruckna EBO:n, där både husdjur och barn utgör försvårande faktorer: ingen möjlighet att få med husdjur till anläggningsboenden, samt barn som startar skola kan vara problematiska att flytta. Kommunerna avvaktar tydligare besked kopplat till deras boendeansvar efter den 1 juli. De planerar inför mottagandet genom att bland annat fundera på olika möjliga boendelösningar. Civilsamhället rapporterar att många skyddsbehövande från Ukraina har ett stort stödbehov, även värdfamiljer vänder sig i större utsträckning till civilsamhället för rådgivning och önskemål om ekonomiskt stöd. Migrationsverket har dock kapacitet och boenden varför civilsamhället hänvisar skyddsbehövande och deras värdfamiljer dit istället.

Stockholm: Situationen gällande en eventuell ansökan om svenskt medlemskap i NATO följs och Mellersta militärregionen delar bedömningar om hotbild och eventuella följdkonsekvenser. Behovet av boende är omhändertaget på kort sikt, men behovet av mer långsiktiga lösningar kvarstår. Långvarig ekonomisk utsatthet kan också öka risken för exploatering –särskilt hos kvinnor.

Södermanland: I stort begränsad påverkan på länets verksamheter. 1129 inkomna ansökningar från ukrainska flyktingar i länet. 1023 beslut har fattats. 21 ensamkommande barn (EKB). Kommunerna beskriver ett stabilt läge för socialtjänst och skola.

Uppsala: Påverkan på Uppsala län är i dagsläget begränsad. Dock upplever samtliga tillfrågade aktörer ett informationsbehov, huvudsakligen i migrationsrelaterade frågor. Enligt Migrationsverket 6 maj 2022 har länet mottagit 990 flyktingar från Ukraina.

Värmland: Läget är stabilt, samhällsviktig verksamhet fungerar, nödvändig samordning pågår. Flera olika aktörer rapporterar dock om problematik kring prisökningar och brist på exempelvis; foder, utsäde, gödning och reservdelar. Till följd av detta har flera aktörer ökat sin lagerhållning. Länsstyrelsen har fått rapporter om brist på vissa insatskemikalier samt kraftiga prisökningar inom industrin. I dagsläget ses störst påverkan på näringslivet inom lantbrukssektorn, med potentiellt långsiktiga konsekvenser. Kommunerna rapporterar om att viljan att gå i skola/förskola är god. Några elever i gymnasie- och högstadiåldern får fortsatt undervisning på distans från Ukraina. En kommun rapporterar vetskap om ett fåtal barn som ännu inte ansökt om att börja skolan.

Västerbotten: Länsstyrelsen bedömer läget i länet fortsatt som stabilt avseende följd effekter av den ryska invasionen i Ukraina.

Västernorrland: Läget är i stort oförändrat från förra veckan, få aktörer har angett några nya frågor eller problem. 1998 är inskrivna hos Migrationsverket totalt i länet, dvs både asyl och massflyktingar. Av dessa har 1140 uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet, varav 744 bor i Migrationsverkets anläggningsboende (resterande 396 är egenbosatta). Belastningen på kommunerna i länet utifrån hanteringen av ensamkommande barn är fortsatt mycket liten eller ingen. Migrationsverkets mottagningsenheter i Sundsvall och Kramfors har påbörjat dialog med kommunerna kring övergång av boenden till kommunal regi.

Västmanland: Länsstyrelsen har avslutat stabsorganisationen och gått över till att hantera den säkerhetspolitiska krisen i en särskild arbetsgrupp per 9/5. De flesta samverkansformerna i länsstyrelsens regi har också avslutats. Till länet har hittills 1091 skyddssökande kommit och av dem är 40% 18 år eller yngre. Av de skyddssökande bor 30% i eget boende och 65% på anläggningsboende.

Länsspecifika rapporteringar

Västra Götaland: Lägesbilden är huvudsakligen oförändrad sedan föregående rapportering. 35 av länets 49 kommuner har besvarat lägesbilden och migration är fortsatt den största frågan för kommunerna.

Örebro: Till och med den 3 maj bor 1240 skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet i länet. Flertalet bor på Migrationsverkets anläggningsboenden i Karlskoga (450 personer), Lindesberg (108 personer) och Örebro (244 personer). Antalet ensamkommande barn i länet är 26 varav 11 stycken har fått en anvisning till kommun. Regionen rapporterar att hälsoläget bland flyktingar från Ukraina är god. Regionen har inte sett någon större ökning på vårdcentraler eller inom akutsjukvården. Men det finns risker gällande trångboddheten, bland annat på grund av utbrott av vinterkräksjuka på en av anläggningarna. Arbetsförmedlingen rapporterar att många arbetsgivare är intresserade av att anställa ukrainska flyktingar men ser det som en utmaning vad gäller språket.

Östergötland: Kommunerna anger fortsatt låg till ingen påverkan på verksamheter till följd av flyktningmottagandet. Viss påverkan i skola och socialtjänst. I dagsläget finns enligt Migrationsverket tillräckligt många boendeplatser. Den 5 maj hade 1080 flyktingar från Ukraina registrerat sig hos Migrationsverket i Östergötland, varav 21 är ensamkommande barn. 1058 personer har beviljats tillstånd, varav 20 är ensamkommande barn. Vissa aktörer i civilsamhället signalerar ökande psykisk ohälsa bland personer som beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet. En kommun anger att påverkan inom byggsektorn påverkar deras projekt rörande t.ex. skola och äldreboende. Kommunen för nu dialog med jurister om osedvanliga prisökningar och komponentbrist, vilket är områden där man inte har rättspraxis.

Åtgärder som länsstyrelserna genomfört eller planerar

Dalarna: Kommunernas behov av juridiskt stöd i avtals-och upphandlingsfrågor har tagits omhand genom att Länsstyrelsen har samverkat med Upphandlingsdialog Dalarna, vilka beställt ett PM framtaget av jurist som stöd för kommunernas arbete. Länsstyrelsen planerar för samverkan med Region Dalarna och kommunerna kring hur man kan nå nyanlända med information om barns rätt att gå i skola och hur det går till.

Jönköping: En särskild analys kring påverkan på länets jordbrukssektor har gjorts i samarbete med LRF, Hushållningssällskapet och Regionen.

Gävleborg: Länsstyrelsen har genomfört samverkan med kommuner och VA-bolag med anledning av risken för brist på kemikalier för rening av avlopps-och dricksvatten.

Uppsala: Länsstyrelsen har skickat ut en enkät (ett frågeformulär) som ska ligga till grund för det kommande analysarbetet kring flyktingmottagandet. Enligt Migrationsverkets prognos för helåret 2022 om 80 000 personer och ett scenario om 200 000 personer. Referensgruppen har ombetts svara på frågorna i formuläret utifrån ett helårsperspektiv och utifrån en uppdaterad tabell.

Västerbotten: Länsstyrelsen och LRF genomför möten med LRF:s kommungrupper för att informera om regeringens stödpaket och för att hålla sig underrättade om läget för länets jordbruk.

Värmland: Länsstyrelsen har genomfört ett dialogmöte med näringslivet. Frågor som diskuterades var kopplat till kriget i Ukraina. Länsstyrelsens integrationsnätverk kommer att genomföra en träff den 31 maj där Skolverket kommer att delta.

Västmanland: Länsstyrelsen har bjudit in aktörer i länet för att spela på omfall med anledning av den säkerhetspolitiska krisen i Europa. Två av tre planerade tillfällen har genomförts. Informationstillfälle om barns utsatthet i flyktingkrisen för yrkesverksamma och ideella, tillsammans med LST Gävleborg och Uppsala.

Västra Götaland: Göteborgs Energi förbereder sig på att kunna hantera en eventuell minskad gastillgång framöver. Ett arbete har påbörjats mellan Länsstyrelsen och Göteborgs Stad med att se över konsekvenser och beroenden av gas inom staden.

Örebro: Länsstyrelsen planerar möte med Migrationsverket i veckan gällande fortsatt arbete med jämn fördelning av boenden.

Kommunspezifikt

Blekinge: Olofström: Kommunen är oroad över att Migrationsverket upphandlar och placerar så många flyktingar i kommunen utifrån perspektivet att man lagt ner skolor mm i de områden de placeras och på så sätt har man stora utmaningar i att tillhandahålla förskola, skola samt andra kommunala tjänster då både personal, lokaler och andra resurser saknas i nuläget samt att man inte vet hur länge placeringen är aktuell. Kommunen anser att det råder avsaknad av dialog med Migrationsverket.

Dalarna: Borlänge kommun ser över behovet av ryska tolkar, för att ha beredskap för att det utöver ukrainisktalande även kommer rysktalande flyktingar. Några kommuner har brist på personal som talar ukrainska eller ryska, medan andra har den personal de behöver utifrån rådande behov. I ett par kommuner finns kännedom om nyanlända barn som för närvarande valt att inte börja skolan i kommunen de bor i. Några av dessa upprätthåller sina ukrainska studier på distans.

Gotland: Region Gotland har inte behövt söka personal specifikt för att ge barn från Ukraina skolplats utan frivilliga har anmält sig. Det är dock svårt att hitta personer som både talar god svenska och ryska/ukrainska. Region Gotland anger att det är svårt att till skolan anställa ukrainska flyktingar som saknar samordningsnummer. Region Gotland har gjort flera informationsinsatser för att få fler barn att börja skolan. De har bland annat tagit fram en informationsfilm, spridit information via sociala medier, volontärgrupper och lokalradion. Region Gotland ser att fritidshemmen inte är dimensionerade för det stora trycket, vilket kan göra det svårt när föräldrarna får arbete.

Gävleborg: Kännedom kring antalet barn som inte valt att börja skolan varierar mellan kommunerna. En kommun uppger att tre barn är hemma med fjärrundervisning mot Ukraina. De flesta kommunerna arbetar med informationsinsatser för att underlätta och få fler barn att börja i skolan. Kartläggning av befintlig personal samt nyrekryteringar för språkstöd och modersmålsundervisning genomförs. Ett par kommuner har redan anställda modersmåls lärare. Platsbrist i förskolan och centralt belägna skolor skapar utmaningar. Behov av lärare för modersmål (ryska & ukrainska), tillgången till personal som är ukrainskatalande är en brist. Det är svårt att förutse hur många elever som kommer till hösten, vilket påverkar möjligheten till planering och organisering. En betydande ökning av antal elever kan innebära transporter till närliggande skolor och förskolor. En kommun uppger att elever kör dubbel skolgång, det finns dock en farhåga att det kan bli för mycket för eleverna.

Halland: En kommun anger att belastningen på Barn-och ungdomsenheten liksom Familjegruppen har ökat. Läget är hanterbart men även märkbart. Skulle det fortsätta komma 2-3 ensamkommande i veckan skulle det innebära en extra hög belastning för respektive enhet. En kommun rapporterar om phishingattacker både på mail och genom sms till medarbetare inom kommunen.

Jämtland: En kommun uppger att flyktingssamordningen blir svår att samordna då kommunen får olika info om antalet inkommande till Migrationsverkets boenden. Det har anlät 69 personer varav 11 skolbarn till ett boende i kommunen. Möte för tjänstepersoner och ett möte för allmänheten har genomförts i kommunen. Även ett möte med civilsamhället för insatser som exempelvis språkundervisning har genomförts och kommunen arbetar informationsmaterial till flyktingarna.

Jönköping: En kommun rapporterar om svårigheter med att placera skyddsbehövande barn på den skola som finns i det tillfälliga anläggningsboendets upptagningsområde. Detta på grund av att det handlar om ett stort antal barn i förhållande till skolans storlek.

Kronoberg: Alvesta: Mötesplats Alvesta pågår, familjer bjuds in för info om skolgång och fritidsaktiviteter. Lessebo: Stor respons från frivilliga och Studieförbund. Upprätthåller kontakt med vårdnadshavare till de barn som ännu inte börjat skolan. Ljungby: Utifrån Migrationsverkets nya prognos på flyktingmottagande har diskussion förts om förändringar för att kunna anpassa plan för boende. Markaryd: inväntar besked om kommunplacering i lägenheter och undersöker möjlighet att få barn att påbörja skolgång. Tingsryd: har tillgång till rysktalande personal inom skola. Uppvidinge: En 20-procentig ökning av kostnader för skolskjutsverksamheten aviserats, vilket kommer att påverka barn-och utbildningsförvaltningens ekonomi. Växjö: Har samarbete med organisationer och studieförbund kring olika insatser. Struktur för social beredskap har skapats och har bra samverkan med Migrationsverket.

Norrboten: Kalix: Utbildningsförvaltningen rapporterar om bygg och brandskyddstekniska konsekvenser då Migrationsverket har koncentrerat sin placering av ukrainska familjer till området Töre och Morjärv. Förskolan är nu uppe i sin fulla kapacitet och en ny skapad arbetsgrupp arbetar nu intensivt för att möta problembilden.

Kommunspezifikt

Skåne: Ankomstkommunen Ystad rapporterar om ett lägre flöde genom kommunen och att samverkan med Migrationsverket just nu fungerar bra. Kommunen bistår Migrationsverket med evakueringsplatser samt viss handräckning. Utmaningar kopplat till det låga flödet är att upprätthålla uthållighet samt hantera den minskade närvaron av myndigheter i hamnen. Fortsatta rapporter från enstaka kommuner om att man önskar att det vore enklare att komma i kontakt med Migrationsverket. En kommun menar även att det är otydligt hur regelverk och lagstiftning ska tillämpas för de EKB som kommer till Sverige med någon annan än vårdnadshavaren.

Södermanland: Trovärdigheten för kommunerna påverkad av oklarheterna kring boendeanskaffning. De tingar lägenheter och kan sedan inte ge besked om när de behövs. Civilsamhället erbjuder eller ska börja erbjuda svenskundervisning i några kommuner.

Uppsala: Migrationsverket har ställt en förfrågan om det finns kommuner som skulle vara intresserade av att ta emot massflyktingar innan den 1 juli. Länsstyrelsen har ställt frågan vidare till kommunerna i länet. Informationsbehovet gällande Migrationsverkets arbete med boendeanskaffning är fortfarande stort. Det är frågor som gäller ersättningar för kommunerna, typ av boenden som efterfrågas, hur Migrationsverket tänker sig arbeta fram till och med 1 juli osv.

Värmland: Några kommuner gör bedömningen att rapportering om kriget i media skapar en viss oro hos allmänheten. Två kommuner har genomfört specifika insatser för att få fler barn att börja i skolan. Övriga kommuner bedömer dessa insatser som ej nödvändiga. De flesta kommuner har tillgång till språkkunliga personal. En kommun rapporterar om att den språkkunniga personal som finns att tillgå saknar lärarlegitimation. Två kommuner har svårigheter att rekrytera relevant personal. Vissa kommuner rapporterar om utmaningar kopplat till att kunna ta emot fler elever på kort varsel. Två kommuner rapporterar om oro kopplat till vad barn med traumatiska upplevelser behöver för extra stöd och vad det ställer för krav på organisationen. Övriga kommuner ser i dagsläget inga utmaningar.

Västerbotten: Migrationsverket har upphandlat boenden för skyddsbehövande i Storumans kommun.

Västernorrland: Härnösand: Fortsätter att efterlysa saker som efterfrågas från flyktingar samt fortsätter med översättning av information till Ukrainska. Örnsköldsvik: Informerat om sommarlovsaktiviteter på webben och medarbetare ute på orterna informerar om var det går att hitta. Arbetar aktivt med uppsökande verksamhet i form av dörrknackning för information om skolgång till de flyktingar som kommunen anvisat. Timrå: Lanserar denna vecka en E tjänst för intresseanmälan för boende. Majoriteten av kommunerna har rekryterat eller har sedan tidigare personal med ukrainsk och/eller rysk språkkompetens. Sundsvalls kommun har en resurs som har möjligheter att ta emot fler elever för modersmålsundervisning och studiehandledning. Ett par kommuner har kännedom om 10 talet barn som inte valt att börja skolan. Generellt väljer majoriteten att börja skolan. Inga särskilda utmaningar i länet annat än personaltillgång på längre sikt samt ev. placeringar som sker på mindre orter där det inte finns platser i befintlig skola/barnomsorg. Utmaning rörande att erbjuda rätt nivå på undervisning utan tillräckliga språkkunskaper.

Västra Götaland: Töreboda kommun rapporterar att många flyktingar inte söker vård trots att behovet finns. Bristande information om att akuta behandlingar är avgiftsfria för vuxna och är helt avgiftsfria när det gäller barn tros vara orsaken till utebliven vårdkontakt.

Västmanland: Stadsmissionen har anställt en ukrainsk psykolog som ska föreläsa för skyddsökande i länet och ge enskilt stöd, både fysiskt och digitalt. Migrationsverket i Västerås tar 9/5 över ett boende i Enköping från Migrationsverket i Uppsala. Den 3/6 håller civilsamhället en mäsas för skyddsökande med fokus på arbete i Västerås. Besökare från hela länet kommer att erbjudas gratis bussresa. Insatser: en kommun har en person som arbetar med att bjuda in nyanlända familjer på kartläggningssamtal. I en annan kommun har representanter för förskola och skola besökt ett mottagningsboende för att skapa dialog, utbyta information och ta in anmälningar till skola/förskola. I en tredje kommun informerar man om vikten av skolgång vid kartläggningssamtal, det finns mottagningstider med språkstöd i kommunhuset två gånger i veckan då man även kan få stöd att söka skola.

Kommunspecifikt

Örebro: Kapaciteten inom skolan gällande mottagande av barn från Ukraina bedöms idag generellt som god i samtliga kommuner. Inskrivandet av barn och unga i förskoleklass, grund och/eller gymnasieskola har sakta börjat i ett par kommuner. Vissa utmaningar finns gällande inskolning då tillräcklig svenska eller engelska för att kunna kommunicera med skolpersonal behövs. Karlskoga och Örebro kommun har mottagit flest barn och unga då de har två stora ankomstboenden. Karlskoga kommun har påbörjat en uppsökande verksamhet för att få en uppfattning om behovet av skolgång. En kommun lyfter svårigheten med att hitta tolkar, men att arbetet pågår för att hitta personal med språkkompetens.

Östergötland: I de flesta kommuner är personalläget inom skola och socialtjänst bra. När det gäller ukrainska barns skolgång ser flera kommuner det som en utmaning att barnen får ukrainsk distansundervisning istället för att gå i svensk skola. Det är samtidigt en utmaning att ordna skolskjuts och tolk när barn flyttar och byter skola. En kommun genomför ingen uppsökande verksamhet, med hänvisning till att det saknas skolplikt. Kommuner ser en utmaning i att planera skolplatser inför hösten, då antalet elever är ovisst. Osäkerheter rör både lokaler och personal med språkkompetens. En kommun arbetar med rekrytering av studiehandledare, lärare och tolk. En annan kommun rekryterar personal för modersmålsundervisning. En kommun har skapat mötesplatser där man kan träffas och få hjälp att hitta skola, anmäla sig till Migrationsverket, m.m. Flera kommuner ser utmaningar gällande platsfördelningen. Två kommuner anser sig ha god kapacitet för de platser man fått genom fördelningsnyckeln. Några kommuner planerar att informera invånarna om att det är ett lugnare läge, då det inkommit frågor från allmänheten om varför kommunerna inte gör mer.

Samlad bedömning 10 maj

Liv och hälsa

- Sjukvården är fortsatt belastad, om än i mindre utsträckning än tidigare, på grund av pandemin.
- Flera regioner erbjuder flyktingar hälsosamtal samt vaccination mot bl.a. covid-19.
- Flera län rapporterar om risk för exploatering av ukrainska flyktingar.
- Sällskapsdjur som kommer med flyktingar från Ukraina innebär ökad risk för att rabies förs in i Sverige.
- Rapporter kommer om att ukrainska barn som kommer till Sverige har ett större vårdbehov än väntat

Samhällets funktionalitet

- Viss påverkan på samhällets funktionalitet finns då flyktingmottagandet innebär en ökad belastning i kommuner och på myndigheter.

Grundläggande värden (demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter)

- Längre handläggningstid för ersättning enligt Lag om mottagande av asylsökande med flera (LMA) i vissa fall, samt låg ersättningsnivå på LMA, kan leda till ekonomiska konsekvenser för kommuner liksom försvårande av integration.

Miljö och ekonomiska värden

- Högre priser på t.ex. drivmedel, energi, foder och byggmaterial påverkar stora delar av näringslivet, framförallt lyfts jordbruks- och livsmedelssektorn, rennäringen, transportnäringen samt byggsektorn.
- Det rapporteras om risk för brist på ett flertal produkter vilket kan bidra till prisökningar.
- Det finns en oro för brist på säsongsarbetskraft inom den gröna sektorn.
- Ökade kostnader för insatsvaror i jordbrukssektorn kan medföra risk för att näringsidkare i branschen lägger ned sin verksamhet.

Nationell suveränitet

Förtroende

- Händelsen skapar stort medialt intresse och engagemang hos allmänheten. Förtroendet för myndigheter kan påverkas negativt på sikt. Detta eftersom det finns frågor som aktörer antingen inte kan besvara på ett sätt som tillfredsställer alla målgruppers behov alternativt som saknar svar (t.ex. hantering av skyddsökande, frågor om beredskap och skyddsrum).

Samverkans- och informationsbehov

Behov:	Status
Information om vad som händer om en kommun tagit emot fler skyddsbehövande enligt massflyktdirektivet än föreslaget fördelningstal efterfrågas. Blir det då en omflyttning av skyddsbehövande till en annan kommun (F)?	Har lyfts till Migrationsverket.
Lagen om registrering av kontantkort ska träda ikraft 1/8. Lösningar för skyddsökande som inte ännu har fått samordningsnummer bör undersökas. Det finns ett behov av tydlig kommunikation till målgruppen om vad som gäller (U).	Justitiedepartementet tar med sig frågan och återkopplar.